

'Ik realiseerde me dat de zomer geen genre is in Duitse cinema'

'Een crisis verandert je kijk op de dingen, dat helpt om vooruit te komen.' © opa/Getty

Duitse zomer met een Frans briesje

RECENSIE FILM Wat heeft Christian Petzold een onweerstaanbare film gedraaid. Luchtig als een briesje, speels als een stoepartij. En toch intelligent zonder pretentie. *Roter Himmel* is zo zomers dat hij meer Frans dan Duits aandoet.

Twee vrienden – of zijn ze een koppel? – trekken naar een leegstaand vakantiehuis van familie. Een jonge vrouw blijkt er onvoorzien ook te logeren. Zwoel en actief zijn haar nachten met een plaatselijke redder. Zonder in de verleiding te komen de zaken nodeloos te willen benoemen, laat de Duitse filmmaker hun levens enkele dagen parallel

lopen.

De spijfiguur is de jonge schrijver Leon, die vol frustratie en geldingsdrang zit en zichzelf veel te ernstig neemt. De film schept daar onnen plezier in zonder met hem de spot te drijven – dat doet hij onbedoeld zelf wel. Zo gaat *Roter Himmel* over ambitie, vooringomenheid en het opkoken tegen de limieten van je eigen kunnen. Over jezelf een rad voor de ogen draaien en het brandend verlangen om te willen overstijgen wie je bent.

Petzold tovert met de grootste natuur een setting tevoorschijn die je de zomer laat voelen. De sfeer is broeierig, de verhoudin-

gen darielen tussen fysiek en platonisch. In de verte flakkeren natuurbranden vol onheil, als een waarschuwing uit de toekomst.

Finaal mag dichter Heinrich Heine heden en verleden met elkaar verbinden in een epiloog die bevestigt wat we na films als *Undine* en *Transit* al wisten: Petzold is een romanticus.

Ruben Aerts

Roter Himmel

Van: Christian Petzold
Met: Thomas Schubert, Paula Beer, Langston Uibel (102 min.)
In de bioscoop
★★★★

INTERVIEW CHRISTIAN PETZOLD

Met *Roter Himmel* toont Christian Petzold zich opnieuw een van de grootmeesters van de Europese cinema.

In Berlijn houden ze van Christian Petzold, maar niet zoveel dat ze hem de Gouden Beer gunnen. Zes keer al greep de Duitse rernaast. Zo ook weer begin dit jaar, toen hij voor het filmfestival geselecteerd was met *Roter Himmel*, een zomerse film over vier dertigers in een vakantiehuis aan de Oostzee, terwijl in de verte een bosbrand lelijk huishoudt.

Als je het aan filmacademici vraagt, is Petzold een telg van de Berlijnse school. Die generatie van filmmakers ging in de jaren 90 politieke stellingname koppelen aan verhalen geworteld in het gewone leven. Zelf noemde hij het bestaan van die beweging altijd larie. Het was hem te veel een kliek die geforceerd als een geheel werd gezien.

Petzold, die in arthousemidens lof oogste met films als *Barbara*, *Phoenix* en *Transit*, was aan de slag met een scenario over jongeren die onder het fascistische regime hun moraliteit verliezen, toen het lot hem van dat plan deed afzien. 'Dat gebeurde toen ik plots met hevige koorts in bed belandde', vertelt de regisseur. 'Ik ontdekte dat ik enkele dagen eerder in Parijs covid had opgelopen. Vier weken heb ik platgelegd.'

Da't klinkt heftig. Hoe heeft dat ziektebed deze film beïnvloed?

'Gedurende die tijd heb ik de beste dromen gehad, erotische dromen ook, door die hoge koorts. Dromen die niet kunnen tippen aan de competitie in Cannes. Ik ging beseffen dat ik helemaal geen film wilde maken over een dystopische wereld. Mijn gedachten gingen alle kanten uit en ik realiseerde me plots dat in Duitsland de zomer helemaal geen genre is in cinema.'

Bedoelt u dan films waarin jongeren over de zomer in één klap volwassen worden?

'*Education sentimental* noemen de Franzen dat. Je wordt verliefd, weetje hart gebroken. Je leert hoe diep teleurstellend het leven kan zijn. Toch komt er altijd weer een volgende zomer. Althans, zo heb ik dat ervaren. Maar mijn kinderen zien dat anders. Er is oorlog hier niet zo ver vandaan, er is de klimaatramp. Het idee van een zomer omgeven door de angst dat het zomaar de laatste kan zijn, daar ben ik van vertrokken.'

Toch schuilt er veel humor in de film. Neem nu Leon, de schrijver die het te druk heeft om iets leuks te doen met zijn vrienden. Terwijl hij de hele tijd aanmoddert.

'Tot die vrienden weer thuiskomen. Dan doet hij alsof hij ex-

treem geconcentreerd bezig is. Zo was ik zelf als student. Ik deelde een flat met een kele anderen. Ik ging nooit mee de deur uit, altijd had ik nog werk. Maar hoorde ik ze terugkeren, dan begon ik als een gek op mijn typemachine te tikken. Ik kwam onlangs een van die kotgenoten tegen. 'Wat haatte ik dat onafgebroken lawaai van jouw getyp', sakkerde hij.'

Zat er een screwballcomedy in als je het tempo wat had opgedreven?

'Oh, dat denk ik wel. Het zijn mijn favoriete films. Howard Hawks heeft westerns en horror gedraaid, maar zijn komedies waren onovertroffen. Hawks had de beste dialogen. 'I'd love to get wet in here', zegt Humphrey Bogart in *The big sleep* al flirtend tegen de verkoopster in de boekhandel, terwijl het buiten regent. Grandioos! Ik heb altijd al een screwballcomedy willen schrijven, maar niet iedereen kan dat spelen.'

'Er is oorlog hier niet zo ver vandaan, er is de klimaatramp. Ik ben vertrokken van het idee van een zomer omgeven door de angst dat het zomaar de laatste kan zijn'

Jonge, mannelijke kunstenaars zijn populaire personages in fictie. Wat maakt hen zo interessant?

'Ze zijn mislukkingen, idioten. Ze willen niets liever dan penetreren, maar dat lukt hen niet. Ze zijn bang voor vrouwen, en dus schrijven ze maar over die ene femme fatale op wie ze hun oog lieten vallen. Maar cinema gaat niet over wie of wat iemand is, wel over wie hij wil worden. Ik heb veel van mezelf in het personage van Leon gestopt.'

Een persoonlijke crisis kan helpen om je zelf ook artistiek te vinden, suggereert de film.

'Een crisis verandert je kijk op de dingen, dus dat helpt om vooruit te komen. Het zorgt voor nie uwe inzichten.'

Ruben Aerts